



# EESC Info

European Economic and Social Committee

A bridge between Europe and organised civil society

October 2021 | ET

Available Languages:

ES	BG	CS	DA	EN	DE	ET	FR	EL	GA	HR	IT	LV	LT	HU	MT
NL	PL	PT	FI	RO	SK	SL	SV								

## JUHTKIRI



## Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee uue koosseisu aasta: esimene võimalus teha kokkuvõte

### **Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee uue koosseisu aasta: esimene võimalus teha kokkuvõte**

Me kõik mäletame uue koosseisu ametiaja alguspäeva: 28. oktoober 2020, mil pandeemia oli haripunktis ning täiskogu istungjärk pidi toimuma veebis. Kõik tundus sürrealistlik, tulevik näis ebakindel ning keegi ei teadnud, millal ja kuidas vaktsiin kättesaadavaks muutub. Sellegipoolest suutsime tööga alustada.

Pandeemia tekitas üleilmse tervisekriisi, mis nõudis miljonite inimeste elu, ja ülemaailmse majanduskriisi, millest püüame üle saada. Selles pingelises olukorras oli Euroopa Liidul jõudu ja

tahet võtta kiiresti enneolematuid meetmeid. Tervishoiu valdkonnas toetasid meditsiinitarvete ja kaitsevahendite hanked ning vaktsiinidega seoses võetud meetmed meie riiklikke tervishoiuteenistusi. Majanduslikust ja rahalisest seisukohast on EL rakendanud erakorralisi meetmeid ja loonud ennenägematuid rahalisi vahendeid, sh TERA töötuse riskide leevendamiseks, taasterahastu „NextGenerationEU“ ja Euroopa taastekava.

Lisaks sellele iseloomustas eelmist aastast kliimamuutustest tulenevate sündmuste järsk sagenemine: tulekahjud Prantsusmaal, Itaalias ja Kreekas, üleujutused Belgias, Madalmaades ja Saksamaal ning liustike sulamine Gröönimaal. Keskkond on nagu inimorganism, saates oma tervisliku seisundi kohta selgeid signaale. Ühiskond on nüüd nende teemadega seotud ja neist teadlikum kui varem. Põhitegijad on selles võitluses noored oma liikumisega „Fridays for Future“, kutsudes poliitikuid üles võtma konkreetseid ja õigeaegseid meetmeid Maa tuleviku kindlustamiseks. Euroopa Komisjon on andnud rohelise kokkuleppega oma keskkonnapoliitikale uue hoo: me oleme õigel teel.

Viimast paari kuud on iseloomustanud Euroopa tuleviku konverents, mis annab kodanikele erakordse võimaluse avaldada arvamust Euroopa Liidu olemuse kohta.

Komitee on aktiivselt tegelenud kõigi nende küsimustega: ta on koostanud arvamusi ja avaldusi terviseleidu, taasterahastu „NextGenerationEU“, rohelise kokkuleppe ja Euroopa sotsiaalõiguste samba kohta ning saatnud need institutsioonidele. Kodanikel, töötajatel, ettevõtjatel ja kodanikuühiskonnal tervikuna on õigus kaasa rääkida ja neid tuleb kuulda võtta.

Kui president Ursula von der Leyen pidas septembris kõne olukorrast Euroopa Liidus, kutsus ta sellele Itaalia paraolümpiavõitja Bebe Vio. See noor naine on lapsepõlvest saadik võidelnud paljude raskustega ja need ületanud. Tema sõnad peaksid innustama meid kõiki, eriti nooremaid põlvkondi, rajama solidaarsusel ja mitmekesisusel põhineva Euroopa Liidu: „Kui miski tundub võimatu, siis on see teostatav.“

**Giulia Barucci, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee asepresident**

# ÜRITUSTE KALENDER

27.-28. oktoober 2021, Brüssel

[Euroopa rändefoorum - 6. koosolek](#)

31. oktoober - 12. november 2021, Glasgow

[COP26 - ÜRO kliimamuutuste konverents](#)

18.-19. november 2021, Lissabon

**Seminar teemal „ELi ühendamine“**

8.-9. oktoober 2021, Brüssel

[Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee täiskogu istungjärk](#)

**EMSK 2021. aasta kodanikuühiskonna auhinna tseremoonia**

---

## OTSE SISU JUURDE!



### [Otse sisu juurde!](#)

Tere tulemast meie uude arvamuseveergu „Otse sisu juurde!“, kus küsime Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee liikmete seisukohti oluliste ELi teemade, arvamuste või ürituste kohta, mis mõjutavad ELi igapäevaelu. Seekord anname sõna Andrej Zorkole, kes oli ettevalmistava arvamuse [„Jätkusuutliku kvaliteetse töö põhikomponendid taastumise ajal ja pärast seda“](#)

raportöör. Arvamus koostati ELi eesistujariigi Sloveenia taotlusel ja võeti vastu komitee täiskogu septembri istungjärgul.

**Andrej Zorko** läheb kohe sisu juurde ja selgitab, miks tuleb põhimõtet „kvaliteetne töö elukvaliteedi parandajana“ järgida kõigil etappidel COVID-19 kriisist taastumise ajal ja pärast seda. Miks peab komitee seda ideed nii oluliseks ja miks tuleks sellele komitee arvates ELi poliitikas eritähelepanu pöörata?

---



## Tuleb järgida põhimõtet „kvaliteetne töö elukvaliteedi parandajana“

### **Andrej Zorko (töötajate rühm), ettevalmistava arvamuse „Jätkusuutliku kvaliteetse töö põhikomponendid taastumise ajal ja pärast seda“ raportöör**

Töö kvaliteet on elukvaliteedi üks põhikomponent. Igas etapis tuleb järgida põhimõtet „kvaliteetne töö elukvaliteedi parandajana“, sest see on kestliku sotsiaalse arengu eeltingimus.

Seepärast on komitee kindlalt veendunud, et sellele põhimõttele tuleks ELi poliitikas erilist tähelepanu pöörata, sest see peab hoidma ära ebavõrdsuse, vaesuse, sotsiaalse tõrjutuse, sotsiaalse dumpingu ja kõlvatu konkurentsi ohu. Komitee on seisukohal, et majanduslik ja sotsiaalne taastumine peavad käima käsikäes.

Probleemide ja muredega tuleb tegeleda, pidades silmas Euroopa sotsiaalõiguste samba põhimõtteid ja kestliku arengu tegevuskava 2030 eesmärgi. Lisaks Euroopa Liidu põhiõiguste hartale tuleks arvesse võtta ka inimväärset tööd käsitlevaid ILO rahvusvahelisi standardeid.

Komitee on teadlik jätkusuutliku kvaliteetse töö mõiste mitmekesisusest ja mitmetahulisusest ning juhib tähelepanu sellele, et see koosneb mitmesugustest komponentidest, mis mõjutavad otseselt või kaudselt inimeste elukvaliteeti, töötajate õigusi ja töötajate sotsiaalkaitset.

Õiglase ja konkurentsivõimeliste tingimuste tagamine Euroopa majandusele, investeringud innovatsiooni ja arengusse, sotsiaalse dumpingu ärahoidmine, töökohtade loomise soodustamine, õiglase töötingimuste edendamine ja asjakohased stiimulid peaksid olema ELi ja liikmesriikide strateegiade keskmeks ning need võivad anda märkimisväärse panuse töö kvaliteedi parandamisse.

Samuti on väga oluline ELi ja riigi tasandi tõhus sotsiaaldialog (nii kahe- kui ka kolmepoolne). Soovitame kasutada ära sotsiaaldialogi tavapärase sisu, et kaasata ka muid, strateegilisemaid kestlikkusele ja lahendustele suunatud teemasid. See hõlmab näiteks teatava pädevuse ja oskuste pagasiga ettevõtjate ja töötajate tulevikuvajaduste prognoosimist, ühiseid meetmeid töötajate koolitamiseks, õiglase digi- ja rohemajandusele ülemineku tagamist, platvormitöö reguleerimist ja selle jaoks tasakaalustatud lahenduste väljatöötamist ning muid sarnaseid olulisi arenguküsimusi.

Komitee märgib, et taaste- ja vastupidavusrahastus ei käsitleta otseselt kvaliteetse töö komponente, ning kutsus seepärast komisjoni üles seda rahastu osa täiendama. Tähelepanuta ei tohiks jätta haavatavaid rühmi, nagu ebakindlas töösuhtes olevad ja noored töötajad, keda epideemia on kõige rängemini tabanud.

Kokkuvõtteks tuleb öelda, et komisjoni, liikmesriikide ning Euroopa ja riiklike sotsiaalpartnerite ülesanne on pöörata rohkem tähelepanu inimväärse ja kvaliteetse töö küsimustele ning kavandada ja rakendada meetmeid jätkusuutliku kvaliteetse töö tagamiseks koos kõigi teiste asjaomaste sidusrühmadega.

# „ÜKS KÜSIMUS...“



## „Üks küsimus...“

Rubriigis „Üks küsimus...“ palume Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee liikmetel vastata küsimusele, mis on meie arvates hetkel eriti oluline. Oktoobri väljaandes palusime välissuhete sektsiooni aseesimehel ning ELi ja Lääne-Balkani järelevalvekomitee esimehel **Ionuț Sibianil** kommenteerida Lääne-Balkani riikide ELiga ühinemist tulevikus.

## Kodanikuühiskonna ülesanne on ületada lõhe poliitika ja inimeste vahel

**EMSK Info: Kuidas saab kodanikuühiskond kaasa aidata Lääne-Balkani riikide läbirääkimistele ja tulevasele ELiga ühinemisele?**

**Ionuț Sibian:** Komitee on veendunud, et kodanikuühiskonnal peab laienemisprotsessis olema aktiivne roll, sest kodanikuühiskond on sild poliitika ja inimeste vahel ning aitab jälgida, kas ka tegelikult rakendatakse aluspõhimõtteid, nagu sõnavabadust, õigusriigi põhimõtet, meediavabadust, võrdset kohtlemist, korruptsioonivastast võitlust ja huvide konfliktide ärahoidmist.

Komitee on alati toetanud kodanikuühiskonna organisatsioonide süstemaatilist kaasamist ühinemisreformidega seotud kavandamisse, programmide koostamisse, rakendamisse ja järelevalvesse. See põhimõte ei peaks kehtima üksnes Lääne-Balkani riikide valitsuste suhtes ja seda ei peaks oodatama mitte ainult neilt – sama peavad tegema ka ELi institutsioonid ise.

Komitee arvamuses „Ühinemisprotsessi tõhustamine – Lääne-Balkani riikide usutavad väljavaated saada ELi liikmeks“, mis võeti vastu 2021. aasta märtsis, soovitame Euroopa Komisjonil tunnustada kodanikuühiskonda uue metoodika kontekstis rohkem ja anda sellele laienemisprotsessis suurem roll. See aitaks lahendada mitte ainult poliitilisi, vaid ka majanduslikke ja sotsiaalseid probleeme. Seetõttu peaksid ELi rahaliste vahendite jaotamisel jääma prioriteetide hulka sotsiaalpartnerite ja teiste kodanikuühiskonna organisatsioonide võimekuse suurendamine riiklikul tasandil, piirkondliku koostöö hõlbustamine ning eksperditeadmiste vahetamine.

Lääne-Balkani poliitilise eliidi läbipaistvuse ja vastutuse kontrollimiseks julgustame ELi tellima piirkonna kodanikuühiskonna organisatsioonidelt regulaarseid n-ö variaruandeid demokraatia olukorra kohta. Samuti oleme palunud komisjonil iga-aastase laienemispaketi raames koostatavates riigiaruannetes järgida selget struktuuri järelevalves selle üle, kuidas Lääne-Balkani riikide valitsused kodanikuühiskonnaga tegelevad. Seejuures tuleks tagada kooskõla naabruspoliitika ja laienemisläbirääkimiste peadirektoraadi suuniste ja strateegiliste juhtnõõridega ELi toetuse kohta kodanikuühiskonnale laienemispriirkonnas aastatel 2021-2027. See oleks aluseks mahajäämise korral võetavatele poliitilistele meetmetele, samas kui edusammud tooksid laienemisprotsessis osalevatele riikidele käegakatsutavat kasu.

### **Milline on siinkohal Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee algatatud Lääne-Balkani kodanikuühiskonna foorumi roll?**

Lääne-Balkani kodanikuühiskonna foorum moodustab osa komitee tööst Lääne-Balkanil. See täiendab komitee kahepoolset tööd riikidega, kes peavad läbirääkimisi ELiga ühinemise üle kodanikuühiskonna ühiste nõuandekomiteede kaudu, mis on loodud stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingutes sätestatud õiguslikul alusel.

Alates 2006. aastast tuleb komitee kodanikuühiskonna foorum kokku iga kahe aasta tagant ning annab võimaluse vahetada arvamusi selle piirkonna kodanikuühiskonna hetkeolukorra, vajaduste ja edasise arengu kohta. See ühendab Lääne-Balkani riikide kodanikuühiskonna organisatsioone, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee liikmeid, riiklike majandus- ja sotsiaalnoökogude ning samalaadsete institutsioonide esindajaid ning ELi institutsioonide ja rahvusvaheliste organisatsioonide esindajaid. Foorumil osalejad võtavad vastu riiklikele ametiasutustele ja Euroopa institutsioonidele suunatud soovitusi. Selle aasta foorum Skopjes (30. septembril ja 1. oktoobril) leidis aset vahetult enne 6. oktoobril Sloveenias Brdos toimunud ELi ja Lääne-Balkani riikide tippkohtumist. Enne tippkohtumist jagati kõigile sidusrühmadele foorumi lõppdeklaratsioon. Soovitused sisaldavad ka suuniseid komitee edasiseks tööks selles piirkonnas.

### **ELi ja Lääne-Balkani järelevalvekomitee esimees Ionuț Sibian**

---

# ARVAKE ÄRA, KES ON KÜLAS?



## Üllatuskülaline

Iga kuu tutvustame teile üht tähelepanuväärset inimest, kelle pühendunud töö on teistele inspiratsiooniallikaks. Meil on hea meel tutvustada silmapaistvaid kultuuri-, poliitika- ja teadusmaailma inimesi, kelle tegevus ja loovus innustavad ka teisi aktiivselt tegutsema. Need on inimesed, kes aitavad muuta meid ümbritsevat maailma.

EMSK Info oktoobrikuu väljaandes saab lugeda professor Caroline Pauwelsist, kes on Belgia Vrije Universiteit Brusseli rektor. Ta arutab pandeemia mõju noortele ja ülikoolidele ning esitab kolm pandeemiajärgset õppetundi, mis võivad mõjutada üliõpilaste tulevikku.

**Professor Caroline Pauwels** alustas 2020. aasta septembris oma teist ametiaega Belgia Vrije Universiteit Brusseli rektorina. Ta õppis filosoofia- ja kommunikatsiooniteadust ning on olnud kommunikatsiooniteaduste osakonna liige alates 1989. aastast ja viimastel aastatel seda

juhtinud. 1995. aastal omandas ta doktorikraadi, kaitstes Euroopa Liidu audiovisuaalpoliitikat käsitleva doktoritöö. Aastatel 2000–2016 juhtis professor Pauwels teadusuuringte keskust SMIT, mis on spetsialiseerunud info- ja kommunikatsioonitehnoloogiale ning ühines 2004. aastal vabaühendusega iMinds (nüüd IMEC). iMindsis oli ta digiühiskonna osakonna juhataja. Osakond ühendab Genti, Leuveni ja Brüsseli ülikoolide uurimisrühmi. Genti ülikool andis talle aastatel 2012–2014 Francqui õppetooli. Ta on olnud mitme juhatuse liige, valitsuse volinik ringhäälinguorganisatsiooni VRT vallas ning Belgia Flaami Kuningliku Teaduste ja Kunstide Akadeemia liige. (ehp)

---



## Caroline Pauwels: ülikool pandeemia ajal ja üks aasta hiljem

2021. aasta septembris tervitasin Brüsselis koos Euroopa ülikoolide võrgustiku Eutopia ülejäänud viie asutajaülikooli rektoriga kolme meie võrgustikuga ühineva ülikooli rektoreid. See kohtumine oli eriline mitmel põhjusel.

Esimene ja ehk ka kõige olulisem neist oli, et pärast pikki kuid saime lõpuks ometi näost näkku kohtuda. Kui 2020. aasta märtsis pidime tegema ülepeakaela otsuse jätkata ülikooli tööd internetis, lootsime ilmselt kõik, et see ei kesta kuigi kaua. Lisaks ei kujutanud meist keegi täpselt ette, kuidas ülikooli veebikeskkonnas juhtimine üldse toimub. Kuid me saime kuidagi hakkama. Aega viitmata koolitati õppejõudusid korraldama oma tööd uut moodi veebiõppes, koostati protokollid olulise töö jätkamiseks laborites ja loodi uued ajutised juhtorganid, et tüürida ülikooli sel erakorralisel ajal. Tänu nii paljude inimeste pühendumisele ja vankumatule järjekindlusele saime hakkama

Möödunud perioodist saab paljut õppida, kuid sooviksin siinkohal esile tõsta kolme aspekti.

Esiteks on ebavõrdsus tõesti olemas. Ka COVID-19 tõi selle selgelt välja. Haigestumus ja suremus on ühiskonnas ebaühtlaselt jaotunud. Kriis tabas rängemalt neid, kes on vaesed, kelle haridustee on poolik, kes on teise

nahavärviga või kellel on rändetaust. Nägime seda ka oma üliõpilaste seas. Eks proovi osaleda veebipõhises õppes, kui puudub arvuti või ruum õppimiseks või kui üht või mõlemat tuleb õdede-vendadega jagada! Eks püüa õpingutega hakkama saada, kui ei tea, kuidas arveid tasuda, sest kõik tudengite võimalused raha teenida on kadunud! Ebavõrdsus on olemas. Ebavõrdsus üha suureneb.

Teiseks on praegune üliõpilaskond tugev ja vastupidav. Viimase pooleteise aasta jooksul on nad suurepäraselt hakkama saanud mõnikord vägagi keerulises olukorras. Pean eelkõige silmas üliõpilaste esindajaid. Viimase pooleteise aasta jooksul on nad tegelikult aidanud ülikooli juhtida. Olen neile siiralt tänulik uue vaatenurga eest, nende lugematute innustavate soovitude eest, nende mõnikord karmi, kuid õiglase ja alati konstruktiivse kriitika eest.

Kolmandaks oleme kõik õnnelikud, et saame taas ülikooli tulla, kuid peaksime siiski pakkuma õiglasi, aga eelkõige avaramaid, võimalusi põimõppele, st auditoorse, veebipõhise ja väljaspool ülikoolilinnakut toimuva õppe kombineerimisele. Meie pedagoogiline mudel on liiga kaua põhinenud peamiselt loengu vormis õpetamisel. Rohkem tuleks pakkuda aega ja ruumi informaalseteks ja interaktiivseteks õppimiseks. Põimõpe saab sellele üleminekule kaasa aidata.

Juba enne COVID-19 puhangut tegi minu ülikool algust kombineeritud õppevormi kasutamisega. Projekti weKONEKT.brussels kaudu viisime üliõpilased kokku linna, erialainimeste ja praktikutega. Korraldasime tunde võimalikes tulevastes töökohtades, kaasates hariduse andmisesse sealseid töötajaid, mis mitte ainult ei rikastanud haridust, vaid andis õppuritele ka realistlikuma pildi tööturust.

Jagame oma mudelit ka Eutopia võrgustiku partneritega. Meie arvates saame sel viisil tagada, et meie tudengid on ülikooli lõpetades kindlad oma tulevikus ning omandanud vajalikud oskused ja pädevused, et

lahendada hiljem elus ette tulla võivaid probleeme.

**Caroline Pauwels**

---



The leaf hanging on the branch  
Time slips away slowly

## [Herman van Rompuy: The old poet speaks gently](#)

**We are pleased to continue the publication of the series of haikus, under the common title "The old poet speaks gently", offered to us by their author, Herman van Rompuy, former president of the European Council.**

*Original version of haikus is in French.*

\*\*\*

Summer slowly slips away  
To the colours of autumn  
The eternal charm

\*\*\*

Butterflies fly  
Without even knowing  
In which countries they are

\*\*\*

The light is still bright

---



## Herman van Rompuy : Le vieux poète parle doucement

**Nous sommes heureux de poursuivre la publication de la série de haïkus, sous le titre commun "Le vieux poète parle doucement", que nous a offerts leur auteur, Herman van Rompuy, ancien président du Conseil européen.**

\*\*\*

L'été glisse lentement  
Aux couleurs de l'automne  
Le charme éternel

\*\*\*

Les papillons volent  
Sans même savoir  
Dans quels pays ils sont

\*\*\*

La lumière est encore vive  
Le feuille suspendue à la branche  
Le temps glisse lentement

---

# EMSK UUDISED



## Volinik Elisa Ferreira ja EMSK president Christa Schweng: ühtekuuluvus peab olema pandeemiajärgse Euroopa keskmes

**Ühtekuuluvuspoliitikal on võtmetähtsus Euroopa Liidule COVID-19 järgse uue visiooni loomisel, mille keskmes on heaolu, kaasamine ja keskkonnasäästlikkus ning millesse on täielikult kaasatud organiseeritud kodanikuühiskond. Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee presidendi Christa Schwengi selle sõnumiga ühines Euroopa Komisjoni ühtekuuluvuspoliitika ja reformide volinik Elisa Ferreira komitee täiskogu septembri istungjärgul.**

Alates COVID-19 kriisi puhkemisest on ühtekuuluvuspoliitika aidanud leida selles hädaolukorras lahendusi ning programmitöö perioodil 2021–2027 tuleks jätkata ühtekuuluvuspoliitika kasutamist, et käsitleda pandeemia ajal veelgi kasvanud probleeme ja ebavõrdsust inimeste vahel ning liikmesriikide, piirkondade ja linnade vahel ja sees.

„Ühtekuuluvuspoliitikal on keskne roll majanduse tasakaalustatud taastamisel, milles ei jäeta kedagi kõrvale. Partnerluse põhimõtte suhetes kodanikuühiskonna organisatsioonidega on osa selle poliitika põhiolemusest ning me soovime, et seda põhimõtet laiendataks taasterahastule „NextGenerationEU“ ning riiklike taaste- ja vastupidavuskavade rakendamisele. Ühtekuuluvuspoliitika peaks samuti muutuma vähem bürokraatlikuks, digiteeritumaks ja tõhusamaks,“ ütles **Christa Schweng**.

Elisa Ferreira märkis, et COVID-19 kriis on halvendanud valitsevat ebavõrdsust ja toonud kaasa uued erinevused, mis mõjutavad eelkõige eesliinitöotajaid, haavatavaid elanikkonnarühmi, nagu eakad ja puuetega inimesed, inimesi, kellel on piiratum juurdepääs teenustele, ning neid, kes kannatasid enam liikumispiirangute mõjude tõttu, nagu naised ja noored: „Meie liit on täpselt nii tugev, kui on tema nõrgim lüli. Võitlus ebavõrdsuse vastu ja selle vähendamine on tugeva ja eduka liidu vältimatu eeltingimus. Meie taastumise keskmes peavad olema sotsiaalne õiglus ja kaasamine. Me ei saa lahendada sotsiaalseid probleeme ilma ruumilise ja piirkondliku ebavõrdsuse küsimusi lahendamata. Peame arvesse võtma seda, kus inimesed elavad.“ (mp)



## Meediavabadus peab jääma tähtsale kohale meie päevakorras

**Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee** ühineb ELi jõupingutustega pöörata ümber murettekitav suundumus, milleks on meediavabaduse vähenemine ja ajakirjanduse sõltumatuse üha ulatuslikum piiramine, mis on tingitud erinevate võimu- ja äristruktuuride kasvavast survest, madalast tasust, meediaomandi koondumisest ning valeuudiste levikust

sotsiaalmeedias ja muudes kanalites.

Komitee septembri täiskogu istungjärgul toimus arutelu Piirideta Reporterite Brüsseli büroo juhataja **Julie Majerczaki** ja Euroopa Ajakirjanike Liidu peasekretäri **Ricardo Gutiérrezi** osalusel. Komitee väljendas muret selle pärast, et ajakirjanikud satuvad üha enam verbaalsete ja füüsiliste rünnakute märklauaks ning alates 2015. aastast on tapetud 16 ajakirjanikku.

„Euroopas levivad suundumused, mida ei saa aktsepteerida. Meediavabadus ja mitmekesisus on hästitoimiva demokraatia eeltingimused ning seetõttu puudutavad need meid kõiki. Professionaalset ajakirjandust ei saa kunagi asendada algoritmide, uudisteagregaatorite ega sotsiaalvõrgustikega,“ sõnas komitee president **Christa Schweng**.

Komitee pooldab Euroopa Komisjoni hiljutisi algatusi, sh soovitusi ajakirjanike turvalisuse kohta, mida eelmisel nädalal esitles volinik Věra Jourová. Komitee kiidab heaks komisjoni presidendi kõne olukorra kohta Euroopa Liidus, milles Ursula von der Leyen teatas kavatsusest võtta vastu Euroopa meediavabaduse seadus.

Täiskogu istungjärgul võeti aga vastu arvamus „[Meediavabaduse ja meedia mitmekesisuse tagamine Euroopas](#)“, milles komitee kutsub komisjoni üles kasutama üldist tingimuslikkuse korda ning kehtestama viivitamata eelarvelised sanktsioonid riikidele, kus meediavabadus ja meedia mitmekesisus on tõsisel ohus.

Arvamuse raportöör **Christian Moos** hoiatas: „Soovitustest ajakirjanike kaitse ja turvalisuse kohta ei piisa. Ei tohi enam aega kaotada. Liikmesriigid, kes lähmatavad meediavabadust, tuleb taasterahastust „NextGenerationEU“ välja jätta. Kohaldada tuleb tingimuslikkuse määrust. Ungari ja Poola hävitavad aktiivselt või on juba hävitanud meediavabaduse. Nende valitsused peavad taastama demokraatia ja õigusriigi, vastasel juhul ei saa nad jääda ELi liikmeteks, sest liit tagab õiguslikult demokraatia ja õigusriigi ja nende mõlema vältimatu eeldusena meediavabaduse.“

**Julie Majerczak** ja **Ricardo Gutiérrez** väljendasid oma toetust komitee arvamusele ning ELi tegevusele meediavabaduse ja meedia mitmekesisuse kindlustamisel, kuid rõhutasid seda, kui oluline on tagada, et komisjoni soovitused ja esitatud kava ei jääks vaid sõnaks paberil. (II)

---



Sõnadelt tuleb üle minna tegudele ja kodanikuühiskonnal on selles täita tähtis roll – Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee president Christa Schweng kiidab heaks kõnes „Olukorrast Euroopa Liidus“ esitatud prioriteetidid ja eesmärgid

**Suur rõhk ELi taastumisel, terviseleidu loomisel ja digiüleminekul, kindel seisukoht õigusriigi põhimõtte kaitsmisel ja keskendumine Euroopa tulevikule – komitee kiidab heaks need selle aasta kõnes „Olukorrast Euroopa Liidus“ esile toodud aspektid.**

Komitee prioriteet on endiselt riiklikes taaste- ja vastupidavuskavades esitatud reformide elluviimine, võttes arvesse tööandjate, töötajate ja kogu kodanikuühiskonna vajadusi.

„Selliste reformide elluviimine on võimalik üksnes kodanikuühiskonna täielikul kaasamisel,“ sõnas komitee president **Christa Schweng**.

Edukad teaduslikud uuringud COVID-19 vaktsiinide väljatöötamiseks ning vaktsiinide kiire turule toomine ja kasutuselevõtt näitas, et Euroopa on suuteline tulemusi saavutama. Tõelise terviseleidu loomine, mida on rõhutanud komisjoni president **Ursula von der Leyen**, on komitee praeguse ametiaja üks põhiprioriteetidest.

Mis puudutab tuleviku tehnoloogialahendustesse investeerimist, rõhutab komitee, et EL peab töötama välja oma digitaalse suveräänsuse visiooni ja strateegia, jäädes samal ajal avatud vabakaubandusele ja toetades mitmepoolset süsteemi.

**Christa Schweng** peab kiiduväärseks ka Euroopa Komisjoni tugevat seisukohta õigusriigi põhimõtte suhtes. Euroopa väärtusi tuleb kaitsta.

Komitee jaoks sõltub Euroopa majandus- ja sotsiaalmudeli tulevane edu suuresti meie võimest teha koostööd ja suhelda ülejäänud maailmaga, alates meie lähinaabritest, nagu Lääne-Balkani riigid, kuni teiste geopoliitiliste strateegiliste partneriteni. (at)

---



## ELi uuendatud pühendumine inimkaubanduse vastasele võitlusele peab andma konkreetseid tulemusi

**Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee toetab ELi uut inimkaubanduse vastast strateegiat 2021–2025, kuid juhib tähelepanu vajadusele kaasata sellesse poliitikasse sotsiaalne mõõde.**

Ohvrite õiguste ja sotsiaalse mõõde valdkonnas on see uus ELi strateegia, mille eesmärk on inimkaubandus välja juurida, puudulik. Komitee on seisukohal, et ohvrite olukorda ei käsitleta strateegias järjepidevalt humaansel viisil.

Komitee raportöör **Carlos Manuel Trindademärkis**: „Inimkaubandusega kaasnevad ohvritele tohutud kannatused. See on rünnak väärkuse vastu. Seepärast tuleb selles võitluses arvestada sotsiaalset mõõdet.“

Kuna kasumid ja ohvrite arv on tõusuteel, toetab komitee komisjoni seisukohta, et inimkaubanduse vastu võitlemise direktiivi tuleb rakendada kõigis liikmesriikides ning selle läbivaatamisel tuleb tugineda tuvastatud puuduste ja inimkaubanduse arengu põhjalikule hindamisele.

Lisaks rõhutab komitee vajadust parandada sanktsioone ning pooldab ELi tasandil selliste miinimumnõuete kehtestamist, millega kriminaliseeritakse inimkaubanduse ja inimeste ärakasutamisega seotud võrgustikud.

### **Sotsiaalse mõõde arvestamine strateegia rakendamisel**

Strateegias ei kavandata ühtegi meetet, mille eesmärk oleks ohvrite õiguste tunnustamine ja jõustamine, mis peaks aga olema inimväärkuse ja inimõiguste kaitsmisel tähelepanu keskmes. Ohvritele tuleks asjakohase ja kiire integratsiooniprotsessi kaudu tagada õigus integreeruda vastuvõtvasse ühiskonda.

Arvamuses toonitatakse ka vajadust luua inimväärset ja piisavat majanduslikud ja sotsiaalsed tingimused inimestele nende päritoluriikides, arvestades et see on peamine tegur, mis takistaks või ennetaks inimkaubanduse ohvrite värbamist.

Lõpetuseks tuleks uues strateegias tunnustada solidaarsusvõrgustike märkimisväärset toetavat tegevust ohvrite kaitsmisel, vastuvõtmisel ja integreerimisel ning kodanikuühiskonna organisatsioonide tehtavat tööd.  
(at)



## Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee: vabatahtlik tagasipöördumine võib muutuda väljasaatmise eufemismiks

**Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee väljendab heameelt komisjoni jõupingutuste üle ühtlustada meetmeid, millega reguleeritakse rändajate vabatahtlikku tagasipöördumist ja nende taasintegreerimist päritoluriiki, kuid kahtleb mõne esitatud ettepaneku teostatavuses ja väljendab muret, et vabatahtlik tagasipöördumine võib muutuda rändajate väljasaatmiseks EList.**

Komitee rõhutab, et enamik vabatahtlikke tagasipöördumisi ei toimi korralikult päritoluriikide ebapiisava kaasatuse tõttu ning kuna ebaseaduslikult ELis viibivad rändajad ei soovi sageli tagasi minna.

Komitee seisukoht esitatakse arvamuses „Vabatahtliku tagasipöördumise ja taasintegreerimise strateegia“, mis võeti vastu komitee täiskogu septembri istungjärgul. Arvamuses uurib komitee põhjalikumalt seda strateegiat, mis on uue rände- ja varjupaigaleppe üks põhieesmärke.

Komitee kordab oma varasemat kriitikat pakti suhtes, milles keskendutakse põhimõtteliselt ainult rikkumiste vastu võitlemisele piiridel või vabatahtliku tagasipöördumise ja sunniviisilise tagasisaatmise kaudu. Samas ei suudeta käsitleda rände haldamist terviklikult seadusliku ja turvalise liikuvuse toetamise kaudu. Komitee peab seda ELi rände- ja varjupaigapoliitika strateegiliseks nõrkuseks.

„Rikkumistega tuleb tegeleda enne nende toimumist. See tähendab, et peame tagama ohutud ja tõhusad viisid ELi sisenemiseks. Kui see meil õnnestub, võib ebaseaduslike saabujate arv väheneda,“ ütles arvamuse raportöör **José Antonio Moreno Díaz**.

Praegusel killustatud lähenemisviisil on mitmeid puudusi.

Praegu päritoluriikidele pakutavad stiimulid võivad tegelikult pärssida päritoluriigi katseid rändevooge vähendada, sest neid stiimuleid pakutakse programmide kaudu, mis põhinevad ebaseaduslikult riigis viibivate isikute olemasolul.

Komitee väljendab eriti muret pakti eesmärgi pärast suurendada kiiret vabatahtlikku tagasipöördumist ELi välispiirilt.

„Kas sellised kiirustatud tagasipöördumise juhud on tõepoolest vabatahtlikud või on tegemist hoopis tagasisaatmisega? Oleme mures, et vabatahtlikust tagasipöördumisest võib saada eufemism, mis tähendab väljasaatmist või mille raames pakutakse tagasisaadetud inimesi vastuvõtivatele sihtriikidele rahalist hüvitist, võtmata üldsegi arvesse inimeste soove, või veelgi hullem, nende õigusi“, ütles **José Antonio Moreno Díaz**.

Komitee leiab, et kolmandate riikidega mis tahes valdkonnas tehtav koostöö peab toimuma eeldusel, et need kolmandad riigid järgivad rahvusvahelist avalikku õigust ning kaitsevad inimõigusi ja põhivabadusi.



## Tehisintellekt Euroopas: kõiki otsuseid ei saa taandada ühtedele ja nullidele

Kahes arvamuses tehisintellekti käsitlevate ELi õigusaktide eelnõude kohta kutsub Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee üles keelustama täielikult sotsiaalse hindamise ning looma kaebuste ja kahju hüvitamise mehhanismi kodanike jaoks, kes on saanud kahju tehisintellekti tõttu.

Komitee väljendas oma septembri täiskogu istungjärgul heameelt kavandatud [tehisintellekti käsitleva õigusakti](#) ja [tehisintellekti käsitleva kooskõlastatud kava](#) üle.

Komitee arvates asetatakse uues õigusaktis tõepoolest tervis, ohutus ja põhiõigused esikohale ning järgitakse ülemaailmset lähenemist, kehtestades rea nõudeid, mida arendajad nii Euroopas kui ka väljaspool Euroopat peavad täitma, kui nad soovivad oma tooteid ELis müüa.

Komitee leiab, et ettepanekutes on teatavaid puudusi, sealhulgas nn sotsiaalse hindamise valdkonnas. Komitee juhib tähelepanu ohule, et see tava võib Euroopas levida nagu Hiinas, kus valitsus saab minna nii kaugemale, et keelab inimestele juurdepääsu avalikele teenustele.

Tehisintellekti käsitleva õigusakti eelnõus on küll kirjas Euroopa ametiasutuste teostatava sotsiaalse hindamise keeld, kuid komitee soovib, et seda laiendataks ka eraõiguslikele ja osaliselt eraõiguslikele organisatsioonidele, et välistada sellised kasutusviisid nagu kindlakstegemine, kas isikule võib anda laenu või hüpoteegi.

Komitee juhib tähelepanu ka suure riskiga tehisintellekti loendi koostamise ohtudele, hoiatades, et selline loendipõhine lähenemisviis võib normaliseerida ja peavoolestada mitmeid tehisintellekti kasutusi, mida endiselt tugevalt kritiseeritakse. Lubatud oleks biomeetriline tuvastamine, sealhulgas emotsioonituvastus, mille puhul analüüsitakse inimese näoilmet, hääletooni, kehahoiakut ja žeste, et ennustada tulevast käitumist, tuvastada valesid ja isegi seda, kas keegi saaks tõenäoliselt edukalt hakkama mingi tööülesandega. Samuti oleks lubatud töötajate hindamine, neile punktide andmine ja isegi vallandamine tehisintellekti alusel või õpilaste hindamine eksamitel.

Lisaks sellele ei saa suure riskiga tehisintellektile kavandatud nõuded alati leevendada kahju, mida kõnealused tavad tekitavad tervisele, ohutusele ja põhiõigustele. Seepärast tuleb kehtestada kaebuste ja kahju hüvitamise mehhanism, mis annaks inimestele, kes on kahju kannatanud tehisintellektisüsteemide tõttu, õiguse vaidlustada üksnes algoritmi tehtud otsuseid.

Üldisemalt lähtutatakse tehisintellekti käsitlevas õigusaktis komitee arvates eeldusest, et kui keskmise ja suure riskiga tehisintellekti nõuded on täidetud, võib tehisintellekt suures osas asendada inimeste otsuseid.

„Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee on alati seisnud tehisintellekti küsimuses inimjuhitavuse põhimõttest lähtuva käsitluse eest, sest kõiki otsuseid ei saa taandada ühtedele ja nullidele,“ ütleb **Cătălina Müller**, komitee arvamuse raportöör tehisintellekti käsitleva õigusakti kohta. „Paljudel neist on moraalne komponent, tõsised õiguslikud tagajärjed ja suur ühiskondlik mõju, näiteks õiguskaitsele ja kohtusüsteemile, sotsiaalteenustele, eluasemele, finantsteenustele, haridusele ja tööõigusele. Kas me oleme tõesti valmis lubama tehisintellektil asendada inimeste otsuseid isegi sellistes esmatähtsates protsessides nagu



## ELi esimesel mahepäeval rõhutab Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee kestlikumate, õiglasemate ja kaasavamate toidusüsteemide tähtsust

Nüüd, mil Euroopa taastub aeglaselt COVID-19 kriisist, on viimane aeg minna sõnadelt üle tegudele ja rakendada strateegiat „Talust taldrikule“. Komitee on kindlalt veendunud, et Euroopa toidusüsteemide ümberkujundamist tuleb toetada nii, et need muutuksid keskkonnaalasel, majanduslikult ja sotsiaalselt kestlikumaks. Samuti rõhutab komitee, et toiduainete tarneahela ettevõtjate koostöö (mitte konkurents) on oluline vastupidavama ja kaasavama toidusüsteemi edendamiseks, et tagada kõigile õiglane osa.

23. septembril 2021 tähistas Euroopa Liit esimest mahepäeva. Komitee võttis äsja vastu arvamused [„ELi mahetootmise arendamise tegevuskava“](#) ja [„Õiglase toiduainete tarneahela suunas“](#).

Otsustajatele avanevad head võimalused vajalike muudatuste tegemiseks. Praegu on kriitiline hetk tervikliku toidupoliitika rakendamiseks.

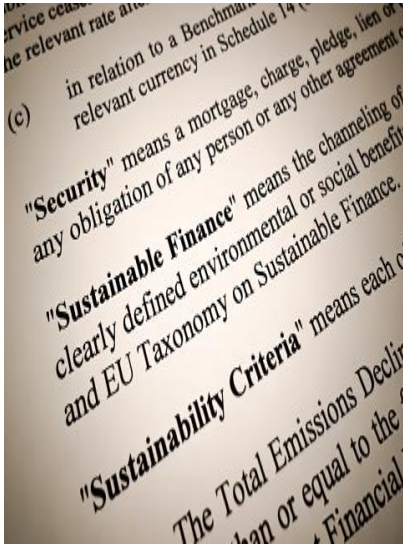
ELil on julge eesmärk suurendada mahepõllumajandusliku põllumaa osakaalu 8,5%-lt 25%-le.

Komisjon seadis Euroopa roheline kokkuleppe raames ELi mahetootmisele strateegiaga „Talust taldrikule“ ja bioloogilise mitmekesisuse strateegiaga eesmärgi, mille kohaselt peab 2030. aastaks vähemalt 25% põllumajandusmaast olema mahepõllumajanduslik.

„Mahepõllumajandusel on Euroopa roheline kokkuleppe eesmärkide saavutamisel oma roll. Turupõhine lähenemisviis, mille eesmärk on veelgi suurendada tarbijate nõudlust ja usaldust mahetoodete vastu, on keske tähtsusega,“ ütles komitee mahetootmise arvamuse raportöör Andreas Thurner.

Komitee rõhutab siiski vajadust piisavate rahaliste vahendite järele, et sellest ulatuslikust mahepõllumajandusele üleminekust saaksid kasu kõik ELi elanikud. (mr)

---



## Kestliku rahanduse taksonoomia: roheliste investeringute toetamise ja kliimamuutuste ärahoidmise oluline vahend

**ELis on vaja tõhusaid ja kiireloomulisi meetmeid heitkoguste vähendamiseks ja kliimamuutustega toimetulekuks. Selleks võib Euroopa Komisjoni esitatud kestliku rahanduse pakett aidata luua selge, sidusa ja tervikliku raamistiku, milles rohelisem majandus saab areneda ilma seotuse efektideta.**

Täiskogu septembri istungjärgul vastuvõetud arvamuses, mille koostas **Stefan Back**, toetab komitee täielikult komisjoni meetmeid „kestliku majandustegevuse“ määratluse standardi loomiseks, kuid juhib tähelepanu asjaolule, et mõni aspekt võib osutuda keerukaks ja kulukaks

väljakutseks, eriti VKEde jaoks.

Komitee sõnul on oluline, et tehnilistes kriteeriumides määratletakse selgelt rohelised investeringud, mis aitavad otseselt kaasa Euroopa kliimaeesmärkidele ning millega on võimalik ühtlustada asjaomaste äri sektorite ja finantssektori tavad. Kui kehtestada ELi õigusaktide rangeimatest nõuetest erinevad standardid, võib see tekitada segadust ja seepärast soovib komitee neid nõudeid karmistada.

„Komisjoni meetmepaketi eesmärk on võimaldada investoritel suunata investeringud ümber säästvamatesse tehnoloogiatesse ja ettevõtetesse. Kiirete ja konkreetsete tulemuste saavutamiseks on vaja tõhusaid, hõlpsasti rakendatavaid, uuenduslikke ja tulemuslikke vahendeid. Kestliku rahanduse taksonoomia delegeeritud määrust tuleks hinnata selles vaimus“, rõhutas **Stefan Back**. (mp)

---



## Kaheksas Lääne-Balkani riikide kodanikuühiskonna foorum näitas selgelt, et Lääne-Balkani riikide koht on ELis

**Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee Lääne-Balkani kodanikuühiskonna foorum, mis toimus 30. septembril ja 1. oktoobril Skopjes, tõi olukorda selgust ning näitas selle piirkonna kindlat soovi ühineda ELiga ning kaasata kodanikuühiskond aktiivselt selle saavutamisse.**

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee, Euroopa Komisjoni ja piirkondliku koostöönõukogu ühiselt korraldatud foorumi ajastus oli väga õige – see toimus vaid mõned päevad enne eesistujariigi Sloveenia organiseeritud ELi ja Lääne-Balkani tippkohtumist Brdos.

Põhja-Makedoonia Vabariigi peaminister **Zoran Zaev** märkis: „Ühinemisprotsessi tõhustamine – Lääne-Balkani riikide usutavad väljavaated saada ELi liikmeks“ on õigel ajal püstitatud õige teema, arvestades kehtestatud laienemisblokaadi.“

Komitee president **Christa Schweng** kinnitas komitee selgelt toetust ELi laienemisele kõnealuse piirkonna riikidesse.

„Ma tõesti usun, et Lääne-Balkani riikidel on koht ELis. Me ei tohi unustada ka seda, et igasugune laienemist käsitlev arutelu on kaudselt arutelu Euroopa tuleviku üle ning sellesse protsessi tuleks täielikult kaasata nii kõnealuse piirkonna kui ka ELi kodanikuühiskond.“

Naabruspoliitika ja laienemisläbirääkimiste volinik **Olivér Várhelyi** lisas: „Tee ELi on pikk ja keeruline ning sellel on palju proovikive. Kuid tõeliselt pühendunud jõuavad sihile. Ja minu jaoks ei ole mingit kahtlust – Lääne-Balkani riikide tulevik on ELis.“

Sellele jätkuks ütles Sloveenia välisministeeriumi riigisekretär **Gašper Dovžan**, et laienemine on loogiline samm ja vastastikku kasulik protsess, mis nõuab tarmukust ja säilenõtkust.

### **Kodanikuühiskonna aktiivne kaasamine ühinemisprotsessi on hädavajalik**

Balkani kodanikuühiskonna arenguvõrgustiku esindaja **Biljana Spasovska** väljendas muret kodanikuühiskonna osalemisvõimaluste ja rahastamise vähenemise pärast, öeldes, et põhiõigused on olnud löögi all, seda eeskätt pandeemia ajal.

Foorumil osalejad rõhutasid, et väga tähtis on tagada ühinemisvabadus ja kindlustada kodanikuühiskonna tegutsemisruum.

Arutati ka rohelise tegevuskava ning majandus- ja investeerimiskava rakendamise suuniseid. Nende edu sõltub siiski sellest, kas kodanikuühiskond suudetakse kaasata sisuliselt ja aktiivselt poliitika kujundamisse.

Kodanikuühiskonna organisatsioonide riiklik rahastamine vajab reformimist kõigis piirkonna riikides ning kodanikuühiskond peab olema sõltumatu ja vaba poliitilisest mõjust.

Lääne-Balkani kodanikuühiskonna kaheksanda foorumi lõppdeklaratsiooniga saab tutvuda [siin](#). (at)



## [Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee ühineb Euroopa tooraineliiduga](#)

**Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee ühines 1. oktoobril 2021 ametlikult Euroopa tooraineliiduga. Euroopa Komisjon lõi Euroopa tooraineliidu 29. septembril 2020, et suurendada vastupanuvõimet ja strateegilist sõltumatust ELi tööstuse ja ühiskonna varustamisel kriitilise tähtsusega toorainega. Praegu kuulub liitu üle 500 liikme nii EList kui ka mujalt maailmast.**

Võttes arvesse tööd, mida komitee tegi arvamuse [CCMI/177](#) koostamisel, paluti komiteel osaleda Euroopa tooraineliidus ametliku vaateleja staatuses. Komitee juhatus nimetas komitee vaatelejaks tooraineliidus **Andrés Barceló Delgado** (ES-I), võttes arvesse tema varasemat tööd mitmete komitee arvamustega tooraine teemal. Andrés Barceló Delgado

panust toetavad ja koordineerivad **Norbert Kluge** (DE-II) ja **Kestutis Kupsys** (LT-III).



## [Jookseme parema Euroopa nimel](#)

**Käesoleva aasta 12. septembril toimus 41. korda Brüsseli 20 km jooks. Jooksuga sooviti toetada kahte eesmärki: valides jooksule moto „Tulevik on teie kätes“, taheti juhtida tähelepanu Euroopa tuleviku konverentsile ning teine eesmärk oli toetada vähivastast kampaaniat ning koguda 10 000 eurot vähktõve vastu võitlemiseks ja teadusuuringute toetamiseks. Seepärast annetati igast registreerimistasust 10 eurot otse TELEVIE-le. See on heategevusüritus, mida RTL-TVI korraldab alates 1989. aastast prantsuskeelses Belgias ja Luksemburgis, et rahastada teadusuuringuid laste ja täiskasvanute vähktõve vastu võitlemiseks.**

Üle 22 000 jooksja enam kui 100 rahvusest, samuti kõndijad, käsiratturid ja ratastoolikasutajad jooksid või kõndisid koos Brüsseli tänavatel. Jooksul osales ka enam kui 800 kolleegi Euroopa institutsioonidest, kes kandsid

särke logoga „Running for Europe“.

Selle aasta jooksu võitis Amaury Paquet Liege'ist (Belgia) ajaga 00:59:31. Tegemist on kõigi aegade paremuselt kolmanda tulemusega. Naiste arvestuses oli esimene Florence De Cock (samuti Liege'ist), kes lõpetas ajaga 1:09:50.

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteed esindas asepresident **Cillian Lohan**, kes andis koos **Stefaan De Rynckiga** (Euroopa Komisjoni esindus Belgias) jooksule avapaugu. Jooksjaid tervitas ka Euroopa Parlamendi teabevahetuse peadirektor **Jaume Duch** ning **Belgia kuninganna Mathilda**, kes võttis ka jooksust osa.

Järgmine Brüsseli 20 km jooks toimub 29. mail 2022. (ehp)

---

## UUDISEID RÜHMADELT



### [Euroopa tööandjad kahtlevad paketi „Eesmärk 55“ praktilistes aspektides](#)

**Arnold Puech d'Alissac, komitee tööandjate rühm**

**Mõni nädal pärast seadusandlike ettepanekute avaldamist paketi „Eesmärk 55“ kohta - taastefondiga seotud meetmete kogum, mille abil soovib Euroopa Komisjon saavutada eesmärgi vähendada 2030. aastaks CO<sub>2</sub> heidet 55% - toetavad Euroopa tööandjad seotud sihti täielikult, kuid väljendavad väljapakutud meetmete analüüsimise käigus siiski kahtlust paljude praktiliste küsimuste suhtes.**

Euroopa tööstus on juba energiatõhususse ja taastuvenergiasse, vesinikutehnoloogiasse ning CO<sub>2</sub> kogumisse ja säilitamisse investeerimisel esirinnas. Seetõttu tuleb iga hinna eest vältida ideoloogilist lähenemisviisi. Niisugune lähenemisviis võetakse sageli

kahte moodi aluseks roheline kokkuleppega seotud kliima- ja energiaküsimustes ning see võib pöördumatult kahjustada kogu tootmissektorit, ohustades tõsiselt tööhõivet ja ühiskonda ning õõnestades ehk ka majanduse taastamist.

Eelkõige tuleb märkida, et mõne prognoosi kohaselt võib 55% eesmärgi saavutamine tähendada üle 3,5 triljoni euro investeerimist 2030. aastaks, ehkki saadaolevad avaliku sektori vahendid ei küüni 1 triljoni euroni, st et olemas on vaid kolmandik vajaminevast.

Tähtis on aru saada, et just Euroopa tööstus ning selle tehnoloogilised uuendused toodetes ja tootmisprotsessides aitavad saavutada süsinikuheite vähendamise eesmärgi, mitte ei takista seda. Riiklikes reformikavades puuduvad tööstussektori rohepöördeks piisavad vahendid.

Nõnda on väga oluline tegutseda, kehtestades ühtlustatud ja paindliku õigusraamistiku tõeliselt integreeritud energiaturu saavutamiseks, tagades eelkõige heitemahukates sektorites võrdsed tingimused nende riikidega, kes ei jaga komisjoni kliimeesmärgi, ning viies ellu investeerimis- ja innovatsioonipoliitikat, mis muudab Euroopa tööstuse ökosüsteemid vastupanuvõimelisemaks ja tehnoloogiliselt dünaamilisemaks.

Artikkel on täismahus avaldatud siin: [europa.eu/!QC7Fpd](https://europa.eu/!QC7Fpd).



## Töötajate rühma seisukoht seoses 2021. aasta kõnega olukorrast Euroopa Liidus

### **Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee töötajate rühm**

**2021. aasta kõnes "Olukorrast Euroopa Liidus" jääb veidi vajaka ambitsioonikusest ja selgusest, kuigi selles puudutatakse peaaegu kõiki Euroopa ees seisvaid peamisi probleeme.**

Struktuurireformid on kindlasti olulised, kuid [töötajate rühma kirjalikus seisukohavõetus](#) ning [komitee panuses komisjoni 2022. aasta tööprogrammi](#) välja pakutud ülesehitus- ja taastekavas tuleks keskenduda ebavõrdsuse ja vaesuse vastu võitlemisele ning kadunud töökohtade taastamisele, pöörates erilist tähelepanu haavatavatele

rühmadele ja kasvavale palgavaesusele.

Kõnes ei käsitletud sotsiaalõiguste samba tegevuskava edasist rakendamist ega platvormitöötajate kaitse tugevdamist. Põgus viide sotsiaalsele õiglusele ja võrdsusele kajastub kavatsusavalduses, milles esitatud ettepanekud ei lähe palju kaugemale OECD maksulepingute rakendamisest.

Need lepingud on küll teretulnud, kuid Euroopa Liit peaks võtma selle teema käsitlemisel juhtohjad oma kätte. On ütlematagi selge, et mõned liikmesriigid püüavad maksudest kõrvalehoidmise tõkestamisele vastu seista, kuid ilma täitevvõimu poliitilise julguseta ei saavutata midagi.

Uudis sunniviisilise töö keelustamise kohta on kiiduväärne. See tuleks siduda hoolsuskohustuse ja inimõiguste tagamisega kogu maailmas. Lisaks on vaja esitada täiendavaid ettepanekuid, kuidas võidelda ebakindla töö ja tasustamata praktika vastu. Kliimamuutustega seotud meetmed on kiireloomulised, kuid seda on ka sotsiaalsed meetmed, mis esimestega kaasas peavad käima. Kui me ei soovi kogu ELis kollaste vestide meelevaardusi, tuleb otsustavalt võidelda energiaostuvõimetuse vastu ning rahalised vahendid ja regulatiivmeetmed peavad olema tõhusad ja piisavad.

Meil on ees veel pikk tee ja me ei saa jääda loorberitele puhkama ajal, mil miljonitel eurooplastel pole võimalik kütet sisse lülitada ja kollektiivlühivõimaluste süsteemid on nõrgenenud, samas kui mõned suured ettevõtted hoiduvad kõrvale maksude maksmisest ja jätkatakse fossiilkütuste subsideerimist. Me ei saa käted

rüpes pealt vaadata ka seda, et rohkem kui pool maailma elanikkonnast on vaksineerimata. Kõigile õiglasema tuleviku tagamisel peame lähtuma solidaarsusest. (pr)



## Pakilise kliimamuutuste probleemiga tegelemine: enam pole pääsu

### **Euroopa mitmekesisuse rühma avaldus**

**„On ühemõtteliselt selge, et atmosfäär, ookeanid ja maapind on inimõju tõttu soojenenud. Kliimamuutused mõjutavad juba kõiki asustatud piirkondi üle kogu maailma ning inimõju tingib paljusid juba täheldatud äärmuslikke ilmastiku- ja kliimamuutusi.“ (IPCC kuues hindamisaruanne, august 2021).**

Kliimamuutused on juba kohal ja pääsu enam ei ole. Sagedased suured üleujutused, tulekahjud, põuad ja orkaanid: selline näeb välja maailm 1,1 kuni 1,3 °C soojemana kui ajal, mil leiutati aurumootor. Tänapäeval on võimatu eirata kliimamuutuste mõju meie igapäevaelule. Samuti ei oska me ette kujutada seda mõju tulevikus, isegi kui saavutame Pariisi kliimakokkuleppe eesmärgi hoida globaalne soojenemine 1,5 °C juures.

Planeedi Maa tulevik on suures ohus ning meil ei ole muud valikut, kui täita oma ühised lubadused.

Heitkoguste vähendamisest, isegi kui seda tehakse kiiremini, enam ei piisa. Peame lisaks tegema suuri investeeringuid hädaolukorra lahendamise kavade koostamiseks ja kliimamuutustega kohanemisse. Selleks on vaja uut mõttelaadi: tuleb investeerida praegu, et lõigata neist investeeringutest kasu alles järgmises põlvkonnas. Kuid investeerida tuleb. Peame seda tegema suuremate kestlike rahaliste vahenditega, mida toetavad avaliku sektori asutuste, ettevõtjate, kodanikuühiskonna ja kodanike kindlad lubadused. Euroopa roheline kokkulepe ja pakett „Eesmärk 55“ on samal ajal nii vajalikud kui ka pakilised. Lisaks peab EL...

### Euroopa mitmekesisuse rühma avaldus

---

## SOON IN THE EESC/CULTURAL EVENTS



## Tulevik on sinu kätes – millisest Euroopast sa unistad?

**Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee korraldab 18.-19. novembril ELi ühendamise seminari (varasema nimega kodanikuühiskonna meediaseminar), mis toob igal aastal kokku komitees esindatud või komiteega seotud kodanikuühiskonna organisatsioonide teabevahetustöötajad. Üritus toimub Gulbenkiani Fondi ruumides Lissabonis.**

Pealkirja all „Millisest Euroopast sa unistad? Kodanikuühiskond ja Euroopa tuleviku konverents“ toimuval ELi ühendamise seminaril käsitletakse kolme teemat Euroopa tuleviku konverentsi kodanikuaruteludeks kavandatud üheksa teema seast. Need on:

tervishoid;

- tugevam majandus, sotsiaalne õiglus ja töökohad;
- Euroopa demokraatia.

Komitee on seisukohal, et need teemad on eurooplastele kõige südamelähedasemad või valmistavad neile kõige rohkem muret. Teemasid arutatakse kolmes aruteluringis ja neis osalevad akadeemiliste ringkondade esindajad, teadlased ning meediaväljaannete ja vabaühenduste esindajad.

Komitee kavatsus on näidata seminariga oma sügavat pühendumist Euroopa tuleviku konverentsile kui sammule selles suunas, et võita tagasi inimeste usaldus Euroopa Liidu vastu ja nende toetus sellele. Komitee loodab, et nii Lissabonis viibivad kui ka seminari otseülekandena jälgivad osalejad annavad arutelude

kesksed sõnumid edasi oma organisatsioonide liikmetele. Nii on võimalik seminari kaudu kaasata rohkem eurooplasi Euroopa tuleviku üle peetavasse arutellu, aidates neil väljendada oma ideid, soove, mureküsimusi ja ootusi selle kohta, millisest Euroopast nad unistavad.

Lähemat teavet 2021. aasta ELi ühendamise seminari kohta leiate siit:

<https://www.eesc.europa.eu/en/node/93131> (II).



## Rahaliste vahendite suunamine keskkonnahoidlikesse ja sotsiaalsetesse investeringutesse

**Kliimakriisi vastu võitlemise meetmed toovad tööstusele kaasa suuri katsumusi. Kuidas arendada kestlikku rahandust nii, et see aitaks saavutada Euroopa roheline kokkuleppe eesmärged ja tagada samal ajal Euroopa tööstuse konkurentsivõime säilimine? Selle keerulise küsimuse üle arutatakse 18. oktoobril toimival komitee veebiseminaril.**

Kestliku rahandusega tuleks toetada Euroopa roheline kokkuleppe eesmärkide elluviimist, suunates erasektori investeringud ettevõtetesse ja projektidesse, mis edendavad üleminekut kliimanetraalsele, kliimamuutuste suhtes vastupanuvõimelisele, ressursitõhusale ja õiglasele heaolumajandusele. Selle ülesandega seisavad silmitsi nii rahandussektor, ettevõtted, reguleerivad asutused kui ka kodanikud.

Veebiseminaril, mis kannab pealkirja „**Rahaliste vahendite suunamine keskkonnaalastele, sotsiaalsetele ja äriühingu üldjuhtimisega seotud kriteeriumidele vastavatesse investeringutesse**“, arutavad videokonverentsi teel osalejad ja välised sidusrühmad, kuidas sellist koostööd kõige paremini saavutada ja mida tuleb kestliku rahanduse loomiseks teha.

See veebiseminar on kolmas Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee ELi tööstustrateegia teemaliste ürituste sarjast. Nende üritustega soovitakse aidata kujundada ELi tulevast tööstuspoliitikat pärast COVID-19 kriisi. Ürituste sari lõpeb 2022. aasta märtsis suurkonverentsiga, millel komitee arutab oma järeldusi ELi eesistujariigi Prantsusmaa ning Euroopa Komisjoniga.

Lisateave ja veebiseminarile registreerimine: [link](#)

Lugege lähemalt veebiseminaride sarjast „[The path to our industrial future](#)“.

## Euroopa roheline kokkuleppe geopoliitiline mõõde



**Euroopa roheline kokkuleppe avaldab paratamatult mõju meie välissuhtetele. Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee ning ÜRO kestliku arengu lahenduste võrgustiku (SDSN) eestvedamisel 6. detsembril Brüsselis korraldataval hübriidkonverentsil käsitletakse selle mõju ulatust.**

Euroopa roheline kokkuleppe eesmärk on vähendada Euroopa majanduse CO<sub>2</sub> heidet ja majanduskasvu sõltuvust ressursikasutusest, tagades samal ajal, et kedagi ega ühtegi piirkonda ei jäeta kõrvale. Oma tööstusturu ümberkujundamisega soovib Euroopa olla eeskujuks teistele ülemaailmsetele osalejatele.

Keskkonناسäästlike energiaallikate kasutamine, sh piiril kohaldatava süsinikdioksiidi kohandusmehhanismi kasutuselevõtt, uue põlvkonna keskkonناسäästlikumad kaubanduslepingud, transpordisektoris eesseisev revolutsioon ning uued tööhõivealased väljakutsed ja võimalused, kõik need mõjutavad vältimatult ELi suhteid ülejäänud maailmaga.

Nende murranguliste arengute üle ELi poliitikakujundamises arutlevad ELi, ÜRO kestliku arengu lahenduste võrgustiku (SDSN), ÜRO valitsustevahelise kliimamuutuste paneeli (IPCC) ja teiste valitsus- ja valitsusväliste organisatsioonide esindajad.

Konverentsi võtavad kokku Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee president **Christa Schweng** ja komitee välissuhete sektsiooni esimees **Dimitris Dimitriadis** ning komitee juhtivad liikmed.

Rohkem teavet selle ürituse kohta ja/või registreerimine <https://www.eesc.europa.eu/en/agenda/our-events/events/geopolitics-european-green-deal>. (dv/dm)

## Toimetus

Ewa Haczyk-Plumley (editor-in-chief)  
Daniela Marangoni (dm)

## Käesolevale väljaandele tegid kaastööd

Amalia Tsoumani (at)  
Daniela Marangoni (dm)  
Daniela Vincenti (dv)  
Ewa Haczyk-Plumley (ehp)  
Katerina Serifi (ks)  
Jasmin Kloetzing (jk)  
Laura Lui (ll)  
Marco Pezzani (mp)

Pablo Ribera Paya (prp)

## Vastutav koordineerija

Agata Berdys (ab)  
Katerina Serifi (ks)

Technical support  
Bernhard Knoblach (bk)

## Aadress

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee  
Jacques Delors'i hoone,  
99 Rue Belliard,  
B-1040 Brussels, Belgium  
Tel: (+32 2) 546 94 76  
E-post: [eescinfo@eesc.europa.eu](mailto:eescinfo@eesc.europa.eu)

EMSK Info ilmub üheksa korda aastas komitee täiskogu istungjärkude ajal. EMSK Info on kättesaadav 23 keeles. EMSK Info ei ole ametlik aruanne komitee töö kohta, sellekohane teave avaldatakse Euroopa Liidu Teatajas ja komitee teistes väljaannetes. Artiklite kasutamine on lubatud, kui allikana mainitakse EMSK infot ja trükise link saadetakse toimetusele.

09/2021